

ΔΥΟ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

[Μυθιστορία ΑΛΕΞΙΟΥ ΜΠΟΥΒΙΕ]

[Συνέχεια]

— Μάλιστα, τὸ βλέπω, ἀνέκραξεν ὁ βαρῶνος μετὰ πικρίας. Καὶ θὰ ἀπεθνήσκατε χωρὶς νὰ μὲ εἰδοποιήσετε, δὲν ἔχει οὕτω;

— Ὅχι, ἀγαπητέ μου βαρῶνε, ἐὰν ἡ κατάσταση μου, ἐνέπνεεν ἀνησυχίας θὰ σὰς ἐζή-θουν.

— Βεβαίως τὴν τελευταίαν στιγμήν, προσέθεσεν ἐκεῖνος διὰ τοῦ ἰδίου ὕφους. Θὰ εἰσερχόμενη μετὰ τοῦ συμβολαιογράφου, θὰ ἐχρησίμευον ὡς μάρτυς. Τόσον λοιπὸν ἀνίκανον μὲ θεωρεῖτε, ὥστε νὰ μὴ δύναμαι νὰ περιποιηθῶ τοὺς ἀσθενεῖς!

— Διατί λυπεῖσθε τόσο πολὺ διὰ τὰ δεινά μου; ἐπανέλαθεν ἐκείνη μετὰ γλυκύτητος.

— Πιστεῦετε λοιπὸν, ἀνέκραξεν ὁ κύριος Λιβρὺ ὅτι δὲν ὑπέφερον μὴ δυνάμενος νὰ σὰς ἴδω;

Καὶ θὰ ἐξηκολούθει νὰ τῇ εἶπη πάντα ὅσα ὑπέφερε πρὸ τόσου χρόνου, ἐὰν ἡ Ἐλένη δὲν τὸν διέκοπτε λέγουσα.

— Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ καθίσω, φίλε μου, εἶμαι ἀκόμη πολὺ ἀδύνατος.

— Ἀλλά, καθήσατε παρακαλῶ, τῇ εἶπε. Πόσον ἀδιάκριτος εἶμαι νὰ σὰς κρατῶ τόσο ὥραν ὀρθίαν, ὅπως σὰς ἐπιπλήττω...

Ἄφου τὴν ἐβοήθησε νὰ καθίσῃ καὶ τῇ ἔθεσε σκαμνίον ὑπὸ τοὺς πόδας ἐκάθησε καὶ ἐκεῖνος πλησίον τῆς καὶ τῇ εἶπε μετὰ ὅλως πατρικῆς τρυφερότητος:

— Ἄς ἴδωμεν, τί ὑπέστητε, τί αἰσθάνεσθε ἐκ νέου;

— Μεγάλην κόπωσην, ἀπεκρίθη ἡ Ἐλένη, φεθεράν ἀποθάρρυνσιν, ἐξάντλησιν τελείαν τῶν φυσικῶν καὶ ἠθικῶν δυνάμεών μου.

— Τί λέγει δι' ὅλα ταῦτα ὁ ἰατρός;

— Δὲν τὸν ἐκάλεσα, διότι δὲν μοὶ χρησιμεύει.

— Ἐν τούτοις πρέπει νὰ θεραπευθῆτε.

— Πρός τί; εἶπε δι' ὕφους ἀποθεαρρυσμένου.

— Πῶς πρὸς τί; ἐπανέλαβεν ὁ κύριος Λιβρὺ μετὰ ζωηρότητος. Ἀλλ' ὅταν ἦσθε ἀσθενής, δὲν δέχεσθε; καὶ ὅταν δὲν δέχεσθε, κ' ἐγώ... ὡσαύτως ἀσθενῶ.

Τὸν παρετήρησε καὶ τῷ εἶπε γλ κέως:

— Εἴσθε λοιπὸν πάντοτε ἀφωσιωμένος εἰς ἐμέ, ὑμεῖς!

Πόσα παράπονα, καὶ πόσας θλίψεις περιέλειπε τὸ μονοσύλαβον τοῦτο ὑμεῖς!

Ἀλλ' ὁ βαρῶνος δὲν ἠνόνησε τὴν σημασίαν, ἢ μάλλον, ἠθέλησε νὰ φανῆ ὅτι δὲν τὴν ἠνόνησε, δὲν ἀπεκρίθη εἰς τοὺς λόγους τῆς κομῆσης ἢ μόνον ὅτι τὸν ἀπέβλεπε προσωπικῶς:

— Ἐὰν σὰς εἶμαι ἀφωσιωμένος! ἀνέκραξε. Καὶ τὸ ἐρωτᾶτε... Πρὸ πέντε ἐτῶν ζω εἰς τὴν αἴθουσαν ταύτην, πλησίον σας, πρὸ πέντε ἐτῶν οὐδεμία ἡμέρα διήλθε χωρὶς νὰ σὰς ἴδω. Σὰς ἐγνώρισα μικρὰν κορκοῖδα, σὰς ἐχόρευον εἰς τὰ γόνατά μου, καὶ σὰς ἐθώπευον κρυφὰ ἀπὸ τοὺς γονεῖς τῆς. Ἀργότερον ἠθέλησα ἐγὼ ὁ ἴδιος νὰ σὰς εὗρω σύζυγον, δὲν ἐστάθην πολὺ εὐτυχῆς εἰς τοῦτο, τὸ ἀναγνωρίζω, ἀλλὰ δὲν ἠργή-

σατε νὰ μείνετε χήρα. Οὕτω συμβαίνει πηλάκις. Τέλος εἶμαι ἔτοιμος νὰ σὰς δώσω ὅ,τι καὶ ἂν θελήσετε τὴν ζωὴν μου, ἐὰν τὸ ἀπαιτεῖτε, καὶ μὲ ἐρωτᾶτε ἐὰν σὰς εἶμαι ἀφωσιωμένος, ἀχάριστος!

— Δὲν θὰ σὰς ἐρωτήσω πλέον, φίλε μου, καὶ δὲν θ' ἀμφιβάλλω πλέον δι' ὑμᾶς, εἶπεν ἡ Ἐλένη τείνουσα τὴν χεῖρά της τῷ βαρῶνῳ. Μὴ παρατηρήτε, ἐξηκολούθησε λέγουσα, τοὺς τελευταίους τούτους χρόνους, διότι κατ' αὐτοὺς ἀμφέβαλλον δι' ὅλα, διὰ πάντας, καὶ δι' ἐμὲ προσέτι τὴν ἰδίαν, εἰς τὸ μέλλον σὰς ὑπόσχομαι νὰ πιστεύω εἰς ὑμᾶς, εἰς ὑμᾶς μόνον καὶ ἐὰν ἦσθενον ἀκόμη... νὰ ἦσθε βέβαιος ὅτι σεῖς θὰ μὲ περιποιεῖσθε!

— Ἀληθῶς; ἀνέκραξεν ὁ κ. Λιβρὺ φαιδρότατος. Τότε ἀσθενήσατε ὅσον θέλετε, δὲν μὲ μέλλει παντελῶς, ἐμπόδια δὲν ὑπάρχουσι πλέον. Ἐκεῖνη δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ τὸ μειδιᾶμά της, ὁ βαρῶνος οὕτε κ' ἐπρόσεξε. Ὅλως χαρὰ ἐξηκολούθησε λέγων:

— Ὅποιαν γλυκεῖαν ζωὴν θὰ περνῶμεν! Θὰ ἐπαναλάβητε τὰς ἐσπερίδας σας, ὡς κατὰ τόπαρελθόν; Ἀλλὰ δὲν ἔχομεν οὐδεμίαν ἀνάγκην αὐτῶν. Ὁ ἰππότης καὶ ὁ κόμης δὲν ἔκαμνον ἄλλο τι ἢ νὰ ἐνθυμῶνται πόσον ὠραῖα διήρχοντο πλησίον σας. Ὅσον διὰ τινὰς ἄλλους οὗτοι ἐσυνήθεισαν εἰς νέον βίον, ἐπέταξαν εἰς ἄλλα κλίματα, ἀλλὰ στερούμενοι τῆς εὐφύιας τῶν χειλιδῶν δὲν θὰ ἐννοήσωσιν ὅτι ἡ ἀνοιξὶς ἐπανήλθε.

— Τοὺς ἐπανίδατε; ἠρώτησεν ἀποτόμως ἡ Ἐλένη.

— Ποῖους;

— Ἐκεῖνους οὕτινες ἐπέταξαν εἰς ἄλλα κλίματα.

— Ὅχι. Τίς ἡ ἀνάγκη;

— Ἀληθῶς; οὐδένα ἐξ αὐτῶν...

— Ἀλλά...

— Μὴ φοβεῖσθε, ὅτι θὰ μὲ λυπήσητε, βαρῶνε, εἶπεν ἡ Ἐλένη δι' ὕφους κατὰ τὸ φαινόμενον φυσικοῦ, διότι μεγάλως εὐχαριστοῦμαι νὰ μανθάνω πάντοτε διὰ πρόσωπα ἄτινα ἐγνώρισα, ἔστω καὶ ἂν ταῦτα μ' ἐλησμόνησαν.

— Μάλιστα, ἐπανεῖδον... ἓνα... ἀπεκρίθη ὁ κύριος Λιβρὺ, ἀπατηθῆς ἀπὸ τὸ ἤρεμον ὕφος τῆς κομῆσης.

— Ποῖον; τὸν ἠρώτησε.

— Τὸν Μαυρικίον.

— Ἄ! εἶπεν ἡ κυρία Βριών· εἶνε καλὰ;

— Μοὶ ἐφάνη ἐξαίρετα εἰς τὴν ὑγείαν του.

— Εἰς ἐσπερίδα τὸν συνητήσατε; ἐπανέλαβεν ἡ Ἐλένη μετὰ στιγμήν σιωπῆς.

— Εἰς ἐσπερίδα! ἀνέκραξεν ὁ βαρῶνος, μήπως μετέβην ἐγὼ εἰς ἐσπερίδα; Εἶχον διαθέσειν διὰ διακεδάσεις; Τὸν εἶδον εἰς τὴν οἰκίαν του, εἰς τὴν αἴθουσάν του. Δὲν ἤξευρον τί νὰ κάμω ὁ ὑπηρέτης σας ἐξηκολούθει νὰ μ' ἀποπέμπη. Τότε ἀπεφάσισα κ' ἐγὼ νὰ μεταβῶ εἰς τὴν οἰκίαν ἑνὸς τῶν ἀρχαίων φίλων σας, μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ σὰς κακολογήσω μὲ εὐχαρίστησιν, εἰς πρόσωπον δυνάμενον νὰ μ' ἐννοήσῃ.

— Καὶ εἶπατε πολλά;

— Πλεῖστα· εὗρον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ὀμιλήσω δι' ὑμᾶς μετ' εὐχαριστήσεως.

— Ἐκεῖνος δέ; ἠρώτησεν αὐτῇ.

— Ἐκεῖνος! ἀπεκρίθη ὁ βαρῶνος, μήπως τῷ εἶδον καιρὸν νὰ εἶπῃ μίαν λέξιν; Ὁμίλου, ὠμίλου ἀδιακόπως.

Ἐκεῖνη τὸν διέκοψεν ἀποτόμως:

— Εἶνε εὐτυχῆς;

— Εὐτυχῆς; δὲν ἤξευρω τίποτε περὶ τούτου, εἶπεν ὁ κύριος Λιβρὺ, ἀλλὰ μοὶ ἐφάνη ἥσυχος.

— Καὶ τὴν σύζυγόν του τὴν εἶδατε; εἶπεν αὐτῇ.

— ὦ! ναί! εἶπεν ὁ βαρῶνος.

— Τί ἐννοεῖτε μὲ αὐτὸ τὸ ὦ! ναί!... εἶνε ὠραῖα;

— Δύναται τις νὰ τὴν ὀνομάσῃ τοιαύτην. Ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς νεαρᾶς τῆς ἡλικίας, δὲν δύναται τις νὰ εἶπῃ πολλὰ περὶ αὐτῆς.

— Ἀλλ' ὁ σύζυγός της δὲν θὰ ἔχη βεβαίως τὴν ἰδικὴν σας γνώμην, παρετήρησεν ἡ κόμηςσα.

— Δὲν ἤξευρω ποῖαν γνώμην ἔχει οὗτος ὀμιλεῖ τόσο ὀλίγον, φαίνεται ἀπορροφημένος.

— Ἡ εὐτυχία ἀπορροφᾷ, εἶπεν ἡ Ἐλένη.

— Πιστεῦετε; ἐπανέλαβεν ὁ βαρῶνος. Εἰς ἐμὲ τοὺλάχιστον συμβαίνει τὸ ἐναντίον. Ὅταν εἶμαι εὐτυχῆς θέλω νὰ ὀμιλῶ, νὰ χειρονομῶ, δὲν δύναμαι νὰ μείνω ἥσυχος.

Καὶ συμφώνως μὲ τοὺς λόγους του, ὁ κύριος Λιβρὺ περιεπάτει εἰς τὴν αἴθουσαν, ἐκάθητο πότε ἐπὶ τοῦ ἐνὸς ἀνακλίντρον, πότε ἐπὶ τοῦ ἐτέρου, ἐπληθιάζε τὴν κυρίαν Βριών, ἀπεμακρύνετο ταύτης, ἐπὶ τέλος ἔκαμε τὰς ζωηροτέρας καὶ πλέον φανταστικὰς παντομιμαίας. Καταχαρούμενος διὰ τὴν ἀνεύρεσιν τῆς θυγατρὸς του, τῆς φίλης του, τῆς προσφιλεστάτης συντρόφου του, εἶχε λησμονήσῃ τὰ πενήτηκόντα του ἔτη, ὡς τὴν λευκοφαῖον κόμην του.

Ἀΐφνης ὁ βαρῶνος ἐπήδησε μεθ' ὀρυκῆς καὶ ἔτρεξε πρὸς τὸ μέρος τοῦ παραθύρου.

— Τί ἐπάθατε, φίλε μου; ἠρώτησεν ἡ κυρία Βριών, ἐκπληκτος δι' αὐτὰ τὰ ἄτακτα κινήματα τοῦ βαρῶνου.

— Τὰ παραπετάσματά σας εἶνε ἀνικτὰ; ἀπεκρίθη ὁ βαρῶνος.

— Τί μὲ τοῦτο; εἶπεν αὐτῇ.

— Πῶς τί μὲ τοῦτο, ἐπανέλαβεν ὁ βαρῶνος βιαζόμενος νὰ κλείσῃ τὰ παραπετάσματα, βλέπουν ἀπὸ τὸν δρόμον τὰ φωτισμένα παράθυρά σου, ἵσως ἔλθει εἰς τινὰ ἢ ἰδέα ν' ἀνέλθῃ, ἀκόμη ὑποφέρετε, δὲν πρέπει νὰ δεχθῆτε, διότι θὰ κουρασθῆτε.

— Βεβαίωθῆτε, ὅτι κανεὶς δὲν θὰ ἔλθῃ, εἶπε θλιβερῶς ἡ Ἐλένη.

— Καὶ ἂν ἀνῆρχετο ὁ ἰππότης ἢ ὁ κόμης, ἐξηκολούθησεν ὁ κύριος Λιβρὺ, δὲν πειράζει διόλου, γνωστὴ ἢ πρὸς ὑμᾶς ἀφωσιωσῆς των, θὰ εὐχαριστοῦντο μεγάλως βλέποντες ὑμᾶς. Ἀξίζει τὸν κόπον νὰ μεταχειρίζεται τις τούτους μετὰ φιλοφροσύνης, ἀλλ' ἐκεῖνους οὕτινες ἐφυγαν πρὶν τοὺς ἐγκαταλείψετε...

— Εἰς μόνον εἶνε οὗτος, εἶπεν αὐτῇ διακόπτουσα τὸν βαρῶνον.

— Ἔστω! εἰς μόνον εἶνε, ἀλλ' ἐὰν ἐκεῖνους ἐπανῆρχετο...

— Δὲν θὰ ἐπανέλθῃ ποτέ!

— Ἐὰν ἐπανῆρχετο, ἐξηκολούθησεν ὁ κύ-

ριος Λιβρύ, ὕστερον ἀπὸ τόσον μακροχρόνιον ἀπουσίαν... θὰ ἦτο τοῦτο λίαν ἀτοπον.

— Θὰ ἠρνούμην νὰ τὸν δεχθῶ, εἶπεν ἡ Ἑλένη μετὰ σταθερότητος.

— Καὶ ἐὰν ἐκεῖνος ἐπέμενεν, ἀνέκραξεν ὁ βαρῶνος, ὅστις ἐτρόμαξε μόνον ἐπὶ τῇ ιδέᾳ ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ ταραξῶσι τὸν βίον τῆς φίλης του, ὁ Θεὸς ἄς μὲ συγχωρήσῃ θὰ εἶχον τὴν ἰδιοτροπίαν νὰ τὸν προκαλέσω.

— Ἴδού, εἶπε φωνὴ ἐρχομένη ἐκ τοῦ βάθους τῆς αἰθούσης, ἀρνήθητε νὰ μὲ ἴδητε, προκαλέσατέ με, ἰδού με!

Ἐστράφησαν ζωηρῶς καὶ διέκριναν τὸν Μαυρίκιον.

Ὁρθίος, πλησίον τῆς ἐπιθυρίδος τῆς κλειούσης τὴν αἶθουσαν, ἀπεμάκρυνε διὰ χειρὸς τὸν ὑπνρέτην, ὅστις ἤθελε ν' ἀναγγεῖλῃ τὴν ἀφίξιν του. Ἡ Ἑλένη ἐπὶ τῇ θέᾳ του, ἐξέβαλε κραυγὴν. Κατόπιν δ' ἐγερθεῖσα προσεπάθησε νὰ προχωρήσῃ καὶ νὰ ὁμιλήσῃ. Ἄλλ' αἴφνης ὠχρίασε καὶ κλονιζομένη ἐπανέπεσεν ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου.

Η'

Καθ' ἣν ἡμέραν ὁ Μαυρίκιος ἔπαισε τὴν ἀλληλογραφίαν τῆς κυρίας Βριῶν, θὰ ἐσκέπτετο τις ὅτι πᾶς δεσμὸς μεταξύ ἐκείνου καὶ ταύτης εἶχε πλέον διαλυθῆ. Καὶ μολαταῦτα ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἡ Θηρεσία καθημερινῶς ἐλυπεῖτο βλέπουσα τὸν σύζυγον τῆς πάντοτε σχεδὸν τεθλιμμένον.

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ γάμου τῆς, τὸν εὔρισκεν ἐνίοτε λυπημένον καὶ ὀλίγον ρεμβώδη. Τώρα ὅμως εἶχε γίνῃ νευρικός καὶ ἀνήσυχος. Ἐφαίνετο εὔρισκόμενος ἐν διηνεκαῖ πάλῃ μετὰ μυστηριώδους τινὸς ἔχθρου, ὅστις τὸν προσέβαλλε ἀδιακόπως.

Συχνά, ἐθρίαμβευε διὰ μόνης τῆς θελήσεώς του, καὶ ὑπερήφανος τότε διὰ τὴν νίκην του, διεσκέδαζε καὶ μὲ τὸ ἐλάχιστον, καὶ διεσκόρπιζε περὶ τὴν εὐθυμίαν. Ἄλλοτε πάλιν, μὴ δυναμένος νὰ νικήσῃ ἑαυτὸν, ἐβουλεύετο εἰς τοῦτο μεγάλως ὑπὸ τῆς Θηρεσίας, ἥτις διὰ τοῦ χαριέντος καὶ λεπτοῦ πνεύματός της, ὡς καὶ δι' ὄλων τῶν θελγῆτρων καρδίας ἀγαπώσης καὶ ἀφοσιωμένης, τὸν ἐφαίδρυνε. Διὰ τοῦ μέσου τούτου ἐλησμόνει τὰς θλίψεις του καὶ ὅπως ἀνταποδώσῃ εἰς τὴν σύζυγον τὰ ἴσα προσεπάθει παντὶ σθένει νὰ τῇ γίνῃ ἀρεστός, νὰ τὴν κάμῃ νὰ λησμονήσῃ τὴν ἀπαθειάν του, ἧς ἐνεκεν καθίστατο ἐνοχος ἀπέναντί της, μετεχειρίζετο ὅλα τὰ μέσα νὰ τὴν καταστήσῃ εὐτυχῆ. Ἐγίνετο φλογερός, ἐδείκνυε μεγίστην ἀφωσίωσιν· θὰ τὸν ἐξελάμβανέ τις δι' εἰκοσαετῆ ἔρωντα εἰς τοὺς πόδας τῆς πρώτης ἐρωμένης του. Ἄλλ' ἀφ' ἐτέρου πάλιν ἡ παρουσία τῆς Θηρεσίας, δὲν ἤρκει νὰ τῷ ἀποδιώξῃ τὰς σκέψεις του. Ὡς δ' ναυτικός, ὁ μὴ εὐχαριστούμενος ἐκ τοῦ θαυμασίου ὁρίζοντος δὲν ἔχει ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν του, ἀλλ' ὅπως ἐκεῖθεν τῆς κυανῆς θαλάσσης προσπαθεῖ νὰ διακρίνῃ τὴν θαλερὰν ἀκτὴν, ἣν τὸσον ἡγάπα καὶ εἰς ἣν ἐπὶ μακρὸν κατόκησεν, οὕτω καὶ ὁ Μαυρίκιος, ἐν ᾧ παρετῆρει τὴν σύζυγον του, ἐφαίνετο ἐνίοτε ἐπικαλούμενος ἄλλην εἰκόνα. Κατελαμβάνετο αἴφνης ὑπὸ ἀφάτου λύπης, ἐγένετο σύννοος καὶ ἀπεμα-

κρύνετο ἀποτόμως τῆς Θηρεσίας, εἰς ἣν τὸ εὐμετάβολον τοῦτο ὕφος τοῦ συζύγου τῆς δὲν τῇ διέφευγε ποσῶς, ἀλλ' ἠγνοεὶ πόθεν τοῦτο προήρχετο. Τὸ ἀπέδιδεν εἰς τὴν ἀλλαγὴν ἐντελῶς τοῦ βίου του, διότι μετὰ τὸν γάμον του ἐξήρχετο σχεδὸν σπανιώτατα. Διὰ τοῦτο, τῷ ἔλεγε γελῶσα :

«Οἱ μαῦροι διάβολοί σου σὲ στενοχωροῦν ἀκαταπαύστως, τρέξε ἐξω νὰ τοὺς διώξῃς μὲ τὴν συντροφιά τῶν φίλων σου, καὶ ἐπανελθε πλησίον μου, ὅταν θελήσῃς ἔσο βέβαιος ὅτι θὰ ἡμαί πάντοτε ἐτοιμὴ νὰ ριθῶ εἰς τὰς ἀγκάλας σου.»

Κατ' ἀρχὴν, αὕτη εἶχε δίκαιον ὁμιλοῦσα οὕτω. Πολλὰί γυναῖκες θὰ εἶχον πάντοτε τὸν ἔρωτα τῶν συζύγων των, ἐὰν ἐγνώριζον νὰ παραβλέπωσιν αὐτοῖς τινὰ καὶ δὲν ἐθεώρουν ἔργον των νὰ καταστήσωσι τὸν γάμον ἀνυπόφορον.

Ἄλλὰ οἱ λόγοι οὗτοι τῆς Θηρεσίας ἦσαν ἐπιπόλαιοι, διότι ὁ ἀὴρ τῆς ἐλευθερίας, ὃν συνεβούλευεν εἰς τὸν σύζυγον τῆς ν' ἀναπνεύσῃ, θὰ ἀπέβαινε μοιραῖος δι' ἀμφοτέρους.

Ὁ Μαυρίκιος, ὅστις ἐγνώριζε κάλλιστα τὸν κίνδυνον ὃν θὰ διέτρεχε μακρὰν τῆς οἰκίας του, δὲν ἠκολούθησε κατ' ἀρχὰς τὰς συμβουλὰς τῆς συζύγου του.

Χειμερινὴν τινὰ ἐσπέραν ἀπεφάσισε τέλος νὰ ἐξέλθῃ. Ἡ Θηρεσία ἀδιάθετος οὕσα εἶχεν ἀποσυρθῆ εἰς τὰ δωμάτια τῆς. Τὴν πληκτικὴν καὶ βροχερὰν ἡμέραν, εἶχε διαδεχθῆ ἑσπέρα ὠρμία. Ὁ καιρὸς ἦτο μὲν ψυχρός, ἀλλ' ὁ Παρισινὸς μ' ἐν καλὸν σιγαρον εἰς τὸ στόμα καὶ μ' ἐπενδύτην θερμὸν δύναται ν' ἀναπνεύσῃ καθαρὸν ἀέρα. Ὁ Μαυρίκιος ἐξῆλθε τῆς οἰκίας του χωρὶς νὰ γνωρίζῃ ἀκριβῶς ποῦ μετέβαινε· ἐξήρχετο ἀπλῶς ὅπως ἐξέλθῃ. Βαδίζων οὕτω τυχαίως ἐπ' ἡμίσειαν περιπυρῶν, ἐσταμάτησεν αἴφνης ἐνώπιον οἰκίας ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μονσίν· ἐμεινεν ἐκπληκτός· εὔρισκετο ὑπὸ τὰ παράθυρα τῆς Ἑλένης! Εἶχεν ἀφικθῆ ἐκεῖ χωρὶς καὶ ὁ ἴδιος νὰ τὸ ἐνόησῃ; Εἶχεν ἀκολούθησῃ μηχανικῶς τὴν ὁδὸν ἣν διέτρεχεν ἐπὶ πέντε δλόκληρα ἔτη. Ἐστάθη ἐνώπιον τῆς θύρας ἣν τὸσάκις εἶχε κρούσει. Οὐδὲν τούτου ἀπλούστερον. Ὁ Μπουφὸν μέγα δίκαιον βεβαίως εἶχε κατατάσσει τὸν ἄνθρωπον μετὰ τῶν ζῶων. Ὅταν ἡ σκέψις του κοιμᾶται, ὑπακούει τις πάντοτε εἰς τὸ ἐνστικτὸν του; Ὁ Μαυρίκιος ἐστάθη ἐνώπιον τῆς οἰκίας τῆς κυρίας Βριῶν, ἀλλὰ δὲν διεσκέλιζε τὸ κτώφλιον. Εὐτυχῶς τὸ λογικὸν ὑπερίσχυσε τοῦ ἐνστικτοῦ. Μόνον δὲν εἶχε τὸ θάρρος νὰ φύγῃ ἀμέσως ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο. Περιεπάτησεν ἐπὶ πολὺ ὑπὸ τὰ παράθυρα τῆς Ἑλένης, προσεπάθησε νὰ μαντεύσῃ ὅτι ἐγένετο ὀπισθεν τῶν κλειόμενων παραπετασμάτων. Ἀπέριους ἀποφάσεις συνέλαβεν, ἀλλ' εἰς οὐδεμίαν ἐσταμάτησεν, ἔνεκα δὲ τοῦ δριμύως ψύχους ἀπεμακρύνθη ἐσπευσμένως. Καὶ τὴν ἐπαύριον ἡ Θηρεσία δὲν ἦτο ἀκόμη καλὰ καὶ εἶπε τοῦ Μαυρίκιου νὰ ἐξέλθῃ. Ἐκεῖνος ὑπήκουσεν ὅπως μὴ τὴν δυσαρεστήσῃ καὶ ὡς καὶ τὴν προτετραίαν διηυθύνθη πάλιν πρὸς τὴν ὁδὸν Μονσίν. Ἄλλ' ὅμως τὴν φορὰν ταύτην ἐγνώριζε ποῦ μετέβαινε, εἶχε συνειδησιν δι' ὅτι ἔκαμνε. Εἶχε σκοπὸν ἀμετάτρεπτον νὰ λάβῃ

ὀριστικὴν ἀπόφασιν. Καὶ ἀληθῶς ἔλαβε τσαύτην. Μετ' ὀλίγον εἶδε τὴν ἀμαξάν τοῦ κυρίου Λιβρύ σταματωσάν ἐμπροσθεν τῆς οἰκίας τῆς κυρίας Βριῶν. Ὁ βαρῶνος κατῆλθε τῆς ἀμαξῆς καὶ ἔκρουσεν, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ μετὰ πέντε λεπτὰ ἐξῆλθε καὶ ἀμέσως ἀνεχώρησεν.

Ἡ περιέργεια τοῦ Μαυρίκιου ἀφ' ἐνὸς ἡχαριστήθη τὰ μέγιστα. Διότι εἶδε μὲν τὸν βαρῶνον εἰσερχόμενον, ὅπερ ἀπεδείκνυε τὴν διαμονὴν τῆς κομῆσης εἰς τὴν οἰκίαν, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ ἀφ' ἐτέρου διατι οὗτος ἐξήρχετο τόσον ταχέως.

Ὁ Μαυρίκιος, ἂν καὶ ταῦτα πολὺ ὀλίγον τὸν ἐνδιέφερον, καὶ μὲ ὅλην τὴν ἀγάπην ἣν εἶχε διὰ τὸν κύριον Λιβρύ ἡχαριστήθη, διότι δὲν ἐγένεν οὗτος δεκτός παρὰ τῇ κομῆσῃ. Ἦρχετο σχεδὸν καθημερινῶς ὅπως βλέπῃ τὰ συμβαίνοντα. Ἐσπέρασε τινὰ εἶδεν ὅμως ὅτι ὁ κύριος Λιβρύ εἰσελθὼν δὲν ἐξῆλθε τόσον ἐνωρίς, ὡς συνήθως.

Βλέπων ὁ Μαυρίκιος ὅτι ὁ βαρῶνος δὲν ἐξήρχετο ταχέως, ἐξεπλάγη. Ἐτρεξεν ἀμέσως εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας, ἔκρουσε καὶ ἀνῆλθε παραφόρως τὴν κλίμακα, ἀπώθησε τὸν ὑπνρέτην, καὶ ἐνεφανίσθη αἴφνης ἐνώπιον τῆς κυρίας Βριῶν καὶ τοῦ βαρῶνου.

Ἐπὶ τῇ θέᾳ του, ἡ Ἑλένη ἐλιποθύμησε. Ὁ κύριος Λιβρύ πάραυτα ἔτρεξεν εἰς βοήθειάν της καὶ τοποθετῶν αὐτὴν ἐφ' ἐνὸς ἀνακλίντρου τῇ ἐπεδαψίλευεν ἀπέριους περιποιήσεις, ἐνῶ δὲ προσεπάθει νὰ τὴν ἀναζωγονήσῃ, ἠκούετο ψιθυρίζων διὰ τρυφερὰς φωνῆς:

— Δυστυχῆς γυνὴ! πρὸ μικροῦ ἦτο ἀκόμη ἀσθενής... εἰσέτι εἶνε λίαν ἀδύνατος· συνεκινήθη μεγάλως ἐπανιδούσα φίλον... οὗτος εἶνε ὁ δευτερός ἀπόψε. Τὸ ἀληθές εἶνε ὅτι δι' ἐμὲ δὲν ἐλιποθύμησεν, ἀλλ' ἐγὼ τοῦλάχιστον πρὶν παρουσιασθῶ, ἀνήγγειλον τὴν ἀφίξιν μου.

Αὐθωρεὶ ὁ κύριος Λιβρύ ἐπροχώρησε πρὸς τὸν Μαυρίκιον, ὄρθιον πάντοτε ἐν τῇ εἰσοδῷ τῆς αἰθούσης καὶ κάτωχρον.

— Τί ἐρχεσθε νὰ κάμετε ἐδῶ; τῷ εἶπε. Προειδοποιεῖν τοῦλάχιστον τοὺς ἀνθρώπους, τί διάβολο!

Καὶ στρεφόμενος πρὸς τὴν κόμησάν :

— Ταλαίπωρος φίλη, ἐξῆκολούθησε, πόσον εἶνε ὠχρὰ! Ἄχ! ἐὰν μοὶ τὴν ἐφονεύατε! ἀνέκραξε παρατηρῶν τὸν Μαυρίκιον δι' ἀπελπιστικοῦ ὕφους.

Κατόπιν δὲ ἐπανέλαβε γλυκύτερον :

— Ἄλλ' εὐτυχῶς δι' ὑμᾶς, θὰ ζήσῃ· ἰδού τὸ χρῶμά της ἐπανέρχονται· ὁ σφυγμὸς της κτυπᾷ ἰσχυρότερον· ἀνάγκη ν' ἀναχωρήσωμεν ὅπως ἡσυχάσῃ.

Ἦγειρε περισσότερον τὴν κεφαλὴν τῆς Ἑλένης, ἔτριψε τοὺς κρατᾶφους τῆς μεθ' ὕδατος, ἔρριψε τελευταῖον βλέμμα ἐπ' αὐτῆς καὶ ἐπανῆλθε πρὸς τὸν Μαυρίκιον.

— Ἐγὼ καὶ ἡ κόμησά, τῇ εἶπεν, ἀπέσισαμεν νὰ διέλθωμεν βίον ἡρεμον διατί ἐρχεσθε νὰ τὸν ταραξήτε; Τί ἐρχεσθε νὰ κάμητε ἐνταῦθα;

— Ἀπλῶς ὅπως τὴν ἴδω, ἀπεκρίθη ὁ Μαυρίκιος.

— Τὸ ἐννεῶ πολὺ καλὰ, ἀνέκραξεν ὁ βα-

ρῶνος, ἐκτός ἐάν ἐρχεσθε νὰ ἴδωτε ἐμέ. Ἴδού τὴν ἴδατε, τώρα ἀναχωρήσατε.

— Ἀφ' ὑμῶν τούναντιον, βαρῶνε, θὰ ζητήσω μίαν μεγάλην χάριν, εἶπεν ὁ Μαυρίκιος μετὰ σταθερότητος.

— Χάριν εἰς ὑμᾶς; Τώρα ἐπετύχατε. Καὶ εἰς τί συνίσταται αὕτη;

— Νὰ μὲ ἀφήσετε ἐπὶ μίαν στιγμὴν μόνον ἐνταῦθα.

Βλέπων δὲ ὁ Μαυρίκιος τὸν κύριον Λιθρὺ ἔτοιμον ν' ἀνακράξῃ ἐκ νέου, προσέθεσε διὰ φωνῆς γλυκυτέρας:

— Ἐχω τόσον καιρὸν νὰ τὴν ἴδω! Ἐχω τόσα πράγματα νὰ τῆς εἶπω...

— Αὕτη δὲν δύναται τώρα νὰ σᾶς ἀκούσῃ, παρετάρησεν ὁ βαρῶνος, εἰπέτε τα εἰς ἐμέ καὶ ἐγὼ τῆς τὰ λέγω.

— Βαρῶνε, σᾶς ἰκετεύω, παρέξατέ μου αὐτὴν τὴν χάριν.

— Ἀδύνατον, ἀνέκραξεν ὁ κ. Λιθρὺ. Καὶ φοβούμενος μήπως συγκινηθῇ ἐκ τῶν παρακλήσεων τοῦ Μαυρίκιου ἔλαβεν ἀμέσως αὐστηρὸν ὕψος καὶ εἶπε: Μόλις πρὸ μικροῦ ἦλθον, δὲν δύναμαι ν' ἀναχωρήσω. Ἄλλως τε δὲ ἡ κατάστασις τῆς μοῖ ἐμπνέει ἀνησυχίαν καὶ... ἐντὸς τῆς ὥρας θὰ εἶμαι εἰς τὴν οἰκίαν σας, εἶπεν ὁ Μαυρίκιος: θὰ σᾶς φέρω εἰδήσεις περὶ αὐτῆς. Ἀποκαλέσατε τοῦτο παραφροσύνην, ἀλλὰ θὰ ἤμην τόσον εὐτυχῆς εὐρισκόμενος μόνος ἐπὶ μίαν στιγμὴν πλησίον τῆς δυστυχούς μας ἀσθενοῦς.

— Τῆς δυστυχούς μας ἀσθενοῦς! ... Εἰπέτε κάλλιον τῆς δυστυχούς σας ἀσθενοῦς, ἀφ' οὗ θέλετε ὑμεῖς μόνος νὰ τὴν περιποιηθῆτε. Ἐάν ἤμην βέβαιος ὅτι θὰ ἠὲ χαριστεῖτο ἐπὶ τῇ ἀναχωρήσει μου, θὰ τὸ ἔπραττον αὐτοστιγμεί. Τὴν ἀγαπῶ ὡς θυγατέρα μου καὶ ὡς πάντες οἱ πατέρες εὐκόλως θὰ ἐνέδιδον. Περιμείνατε, ἀνοίγει τοὺς ὀφθαλμούς τῆς, προσέθεσε πλησιάζων τὴν Ἐλένην, φαίνεται ζητοῦσα τινά. Ἐάν διακρίνοισα ὑμᾶς δὲν ἀποστρέψει τὸ πρόσωπόν τῆς, σᾶς ἀφίνω καὶ φύγω. Ἐάν δὲ τούναντιον ἡ παρουσία σας τῆς φανῇ δυσάρεστος, πρέπει ν' ἀναχωρήσητε ἀμέσως.

— Ἴδού, ἐκράξεν ὁ Μαυρίκιος μετὰ χαρᾶς, ἀφήσατέ με μετ' αὐτῆς μὲ εἶδε καὶ ἀκόμη παρατηρεῖ!

— Ἐχετε δίκαιον εἶπεν ὁ βαρῶνος.

Ἐλαβεν ἕκ τινος ἐπίπλου τὸν πῖλόν του, παρετήρησεν ἐπὶ τινὰς στιγμάς τὴν κυρίαν Βριῶν, ἥτις μικρὸν κατὰ μικρὸν ἀνέκτα τὰς αἰσθήσεις τῆς, κ' ἐξῆλθε λέγων δι' ὕψους ἀποτόμου πρὸς τὸν Μαυρίκιον:

— Σᾶς ἀναμένω εἰς τὴν οἰκίαν μου.

[Ἐπεταὶ συνήχεια]

II.

Ο ΥΠΟΛΟΧΑΓΟΣ ΒΟΝΕ

Μυθιστορία ΕΚΤΩΡΟΣ ΜΑΛΟ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

[Συνήχεια]

— Τί νὰ λέγῃ ἄρά γε; εἶπε τείνουσα αὐτὴν τῇ Ἰουλιανῇ.

Ἄλλ' ἤδη ἡ Ἀννέτα εἶχεν ἀποσφραγίσει αὐτὴν:

«Παρακαλῶ τὴν κυρίαν Βοσμωρὸ νὰ δεχθῇ τὰ ταπεινά μου σεβάσματα καὶ νὰ μὲ πληροφορήσῃ ἂν ὁ πατήρ μου δύναται νὰ λάβῃ τὴν τιμὴν νὰ προσφέρῃ αὐτῇ τὸ σέβας τοῦ αὔριον.»

Χωρὶς ν' ἀναμείνῃ ἡ Ἰουλιανῇ, ἔλαβε τεμάχιον χάρτου καὶ ἔγραψε λέξεις τινάς.

— ὦ! Ἰουλιανῇ, Ἰουλιανῇ! ἐπιθύρυσεν ἡ Ἀννέτα διὰ τρεμούσης φωνῆς.

Βραδύτερον ἡ Ἀννέτα συνδιεσκέφθη μετὰ τῆς ἀδελφῆς τῆς περὶ τῆς στάσεως, ἣν θὰ ἐτήρουν μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ κυρίου Δερόδης.

— Σὺ θὰ παρίστασαι, εἶπεν, ἐγὼ θὰ ἤμαι πολὺ συγκεκινημένη.

— Πτωχὴ μου ἀδελφοῦλα, εἶπεν ἡ Ἰουλιανῇ, πόσον σὲ ἐτάραξα, ἀλλ' εἶχα ἄδικον. Τώρα σοὶ ὁμολογῶ ὅλον τὸν φόβον, τὸν ὁποῖον μοὶ ἐνέπνεες καὶ τὴν ἀγωνίαν μου.

Τὴν τρίτην ὥραν ὁ κύριος Δερόδης, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ υἱοῦ του, εἰσῆλθεν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς κυρίας Βοσμωρὸ.

Ἦτο ἀνὴρ ὑψηλοῦ ἀναστήματος, ξανθὸς ὡς ὁ υἱὸς του, ἐπιβλητικὸς καὶ σεβαστός, προδίδων διὰ τοῦ βαδίσματος αὐτοῦ καὶ τῶν τρόπων καὶ τοῦ παραστήματος ἐν γένει τὰ ἐκατομμύρια, ἅτινα περιεῖχε τὸ χρηματοκιβώτιόν του. Καὶ εἶχε οἰκαιὸν νὰ ἦναι ὑπερήφανος, διότι τοῦ σταδίου του ἤρξατο ἄνευ οὐδενὸς κεφαλαίου, διὰ μόνης τῆς εὐφυΐας του. Τῆς θελήσεως καὶ τῆς ἐπιχειρηματικότητός του.

Εἶν' ἀληθὲς ὅτι κατόπιν ὁ γάμος του ἐβοήθησεν αὐτόν, καθόσον εἶχε λάβει μεγάλην προίκα, δι' ἧς ἠγόρασε τὰ ὑελοργεῖα τοῦ Ὀστρεβάν, ἅτινα τότε μικρὰν εἶχον ἀξίαν.

Ὁ γάμος ἐγένετο διὰ τὸ χρῆμα καὶ μόνον διὰ τὸ χρῆμα, καθόσον ἡ σύζυγός του ἦν δῦσειδής καὶ ἄνευ ἀνατροφῆς, θυγάτηρ ζωεμπόρου πλουσίου καλουμένου Γελαδᾶ ὡς ἐκ τοῦ ἐμπορίου τῶν βοῶν, ὃ μετήρχετο. Ἀψηχολημένος εἰς τὰς ὑποθέσεις του ὁ κύριος Δερόδης οὐδαμῶς ἠσχολήθη διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ υἱοῦ του ἀφήσας τῇ συζύγῳ του τὴν φροντίδα ταύτην, ἀποφασίσας μόνον ἅμα τῇ γεννήσει του νὰ τὸν κάμῃ, στρατιωτικόν, ὡς ἤρμοζεν εἰς υἱὸν μεγάλης οἰκογενείας. Μὴ οὕσα δ' εὐκαίδευτος ἡ κυρία Δερόδης δὲν ἦτο εἰς κατάστασιν νὰ διευθύνῃ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ υἱοῦ τῆς οὐδαμῶς ὅμως τοῦτο ἀνησυχεῖ αὐτὴν ἐγίνωσκε, χάριτι θεῖα, πῶς πρέπει ν' ἀνατραφῇ υἱὸς οἰκογενείας: εἶχεν ἄλλως τε πολλὰ παραδείγματα πρὸς ὁδηγίαν τῆς. Εἰς ἡλικίαν ὀκτῶ ἐτῶν ἔδωκαν τῷ νεαρῷ υἱὸν ἕνα ἀββάν ὡς διδάσκαλον. Δυστυχῶς ἡ μήτηρ του ἐφαντάζετο ὅτι ὁ οἰκοδιδάσκαλος ἦν ὑπνῆρης, ὡς πᾶς τις ἄλλος, ὀλίγον ἀνώτερος μόνον: διὸ δὲν ἐπέτρεπε νὰ παρακάθηται οὗτος εἰς τὴν τράπεζαν, ἀπηύθυνε δὲ αὐτῷ καθημερινῶς χυδαίας ἐκφράσεις.

Ὁ ἀββάς δὲν ἠδυνήθη νὰ διαμείνῃ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἐκείνῃ πλέον τοῦ μηνός. Ὁ διὰδοχός του ἔμεινε δύο ἡμέρας: ὁ τρίτος μίαν ἑβδομάδα καὶ οὕτω καθέξῃς, μέχρις οὗ ὁ Δερόδης ἐγένετο δεκαεξαετής. Τότε ὁ νεανίας εἰσῆλθεν εἰς τινὰ σχολὴν, ἐξ ἧς ὑπέστη ἐξετάσεις διὰ τὴν στρατιωτικὴν σχολὴν τοῦ Ἁγίου Κύρου.

Ἀκριβῶς δὲ διότι εἶχε νυμφευθῆ μετὰ γυναικός, ἧς ἔβλεπε τὴν κακὴν ἀνατροφὴν, ὁ κύριος Δερόδης ἔλαβε τὴν συνήθειαν τοῦ ἐξευγενισμοῦ, ἐκτεινομένου ἐνίοτε μέχρις ὑπερβολῆς. Εἰς τὴν κυρίαν Βοσμωρὸ ἀνέπτυξεν ὅλους αὐτοῦ τοὺς εὐγενεῖς τρόπους καὶ ἠὲ χαρίστησεν αὐτὴν ὅτι ἐδέχετο μετὰ τοσαύτης καλοκαγαθίας τὸν υἱὸν του εἰς τὸν οἶκόν τῆς: διὰ νεαρὸν ἀξιωματικὸν ἦν ἀληθῶς εὐτυχὲς γεγονός νὰ ζῆ ἐν συνοδίᾳ τόσῳ καλῶν κυριῶν καὶ εὐγενῶν δεσποινίδων.

Ἐξέφρασε δὲ τὴν θλίψιν του διὰ τὴν ἀπουσίαν τῆς δεσποινίδος Ἀννέτας, ἣν ὁ υἱὸς του παρίστα αὐτῷ διὰ τῶν λαμπροτέρων χρωμάτων.

— Μήπως εἶναι ἀσθενής; ἠρώτησεν ὁ Δερόδης.

— Πηγαίνω νὰ τὴν καλέσω, ἀνέκραξεν ἡ Ἰουλιανῇ, ἥτις ἐξῆλθε τρέχουσα καὶ εὗρεν αὐτὴν ἐν τῷ ἐστιατορίῳ.

— Ἐλα γρήγορα, σὲ ζητεῖ, θέλει νὰ σὲ ἴδῃ.

— ὦ! Θεέ μου.

— Ἐσο λογικῆ, καθισύχασον.

Βλέπων αὐτὴν εἰσερχομένην ὁ κύριος Δερόδης ἠγέρθη ἵνα ἔλθῃ ἐνώπιόν τῆς.

— Δεσποινίς, δὲν ἠθέλησα ν' ἀπέλθω τῆς Φεγιάδης χωρὶς νὰ προσφέρω ὑμῖν τὸ σέβας μου. Εἶσθε χαριστάτη: μοὶ δίδετε τὴν χεῖρά σας;

Λαβὼν αὐτὴν τὴν ἡσπάσθη καὶ ἐκάθισε πάλιν.

Πᾶσαι ἠτένιζον αὐτὸν καὶ ἠκρωῶντο χωρὶς ν' ἀναπνεύσιν. Ἐκεῖνος ὠμίλει περὶ ἀσημάντων πραγμάτων, μετὰ τινὰς δὲ στιγμὰς ἀπῆλθεν.

Ἐμειναν ἀναυδοί, ἀτενίζουσαι ἀλλήλας.

— Θὰ ἐπανέλθῃ αὔριον, εἶπεν ἡ Ἰουλιανῇ, λύουσα πρώτη τὴν σιγὴν.

Τὴν ἐπιούσαν ὅμως ἔμαθεν ὅτι ἀνεχώρησεν.

ΙΘ'

Ὁ κύριος Δερόδης μετέβη εἰς Φεγιάδην ἐνεκα τῶν δαπανῶν καὶ τῶν ὀφειλῶν τοῦ υἱοῦ του. Ἐπειδὴ δὲ τῷ παρεῖχεν ἀρκετὰ μέγα ποσὸν πρὸς συντήρησιν, οὐδαμῶς ἐπεθύμει τὰς ὀφειλάς, ἄς ἐθεώρει ὡς ἐξευτελιζούσας αὐτόν. Θὰ ἦτο λίαν προσβλητικὸν νὰ λέγασιν ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ διευθυντοῦ τῶν ὑλοποιεῶν τοῦ Ὀστρεβάν, τοῦ Ἰωάννου Ἀλφόνσου Δερόδης, τοῦ μεγάλου βιομηχανοῦ, τοῦ ἱππότητος τῆς λεγῶνος τῆς τιμῆς, τοῦ μέλους τῶν ἐλλανοδικῶν πασῶν τῶν ἐκθέσεων, τοῦ γενικοῦ συμβούλου τοῦ νομοῦ τοῦ Βορρά, τοῦ μέλους τῆς ἐμπορικῆς Λέσχης κ.τ.λ. συνῆπτε δάνεια. Διατί τὰ δάνεια ταῦτα; Ἄλλως τε ἅμα τις δὲν πληρώνῃ τοῖς μετρητοῖς, πληρώνει πλειότερα, τοῦτο δὲ ἀντέκειτο τῇ ἀρχῇ αὐτοῦ τοῦ ἀπολαμβάνειν τὰ πάντα ὡς οἷόν τε εὐθυνότερον.

Ἐδεῖ λοιπὸν νὰ ἴδῃ αὐτοπροσώπως καὶ ν' ἀντιληφθῇ τῶν πραγμάτων: διὸ μετέβη εἰς Φεγιάδην. Ἡ πολυτέλεια ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ υἱοῦ του δὲν ἐνεποίησεν αὐτῷ εὐάρεστον ἐντύπωσιν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ λίαν κακὴν, καθόσον οὕτως ἐκλακεύετο κἄπως ἡ φιλοτιμία του: ὑπερηφανεύετο ὅτι ὁ ἀξιωματικὸς,